

گلایه حسن روحانی از صداوسیما و منتقدان دولت

گاندوسازی با پول ملت

گروه سیاست: یک روز بعد از نشست وین، رئیس‌جمهور در هیئت دولت از رویکرد دولت در برابر برجام و مسئله هسته‌ای دفاع کرد و از مخالفان دولت به خصوص صداوسیما از اینکه واقعیت‌ها را نمی‌بینند، به شدت گلایه کرد....

صفحه ۲

پنجشنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۰ • ۲۵ شعبان ۱۴۴۲ • ۸ آوریل ۲۰۲۱

ترک‌نژاد، تحلیلگر مسائل اقتصادی اصلاح طلب:

یک سوم سفره مردم در ۱۰ سال گذشته از بین رفته است

گروه اقتصاد: آخرین پانل سیاسی انجمن اسلامی جامعه پزشکی کشور، در سال ۹۹ با حضور احمد ترک‌نژاد معاون وزیر جهاد سازندگی در دولت سازندگی و استاندار کرمانشاه در دولت اصلاحات برگزار شد....

صفحه ۵

سال هجدهم • شماره ۳۹۷۲ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

مذاکرات وین دشوار اما امیدبخش

کوروش احمدی - دیپلمات سابق

مذاکراتی که سه‌شنبه در وین انجام شد، نقطه شروع تلاش‌هایی جدید برای احیای برجام است. دو گروه کارشناسی که در جریان این مذاکرات ایجاد شده، قرار است لیستی از اقداماتی که دو طرف برای این منظور باید انجام دهند، تهیه کنند و درباره نحوه و زمان انجام آنها به توافق برسند؛ تلاشی که به‌این‌ترتیب شکل گرفته، تلاشی واقع‌بینانه و عمل‌گرایانه از سوی دو طرف است. آمریکا رسماً و علناً مشخص کرده که به تعبیر سخنگوی وزارت خارجه آمریکا هدفش «بازگشت متقابل به تعهدات ذیل برجام» و «یافتن مسیری کام‌به‌کام» برای این منظور است. این سه این معنی است که دولت بایدن از سیاست «اول ایران به تعهداتش عمل کند بعد آمریکا» فاصله گرفته است. در جانب ایرانی نیز سخنان رئیس‌جمهور روحانی درباره آماده‌آمدگی برای «کل در برابر کل یا جزء در برابر جزء» و نیز سخنان اخیر سخنگوی دولت که از «یک سلسله اقدامات مستقل متقابل ولی مرتبط و پیوسته در تنها یک مرحله مدت‌دار اما کوتاه» سخن گفت، حکایت از شکل‌گیری اجماعی در نظام در این مورد است. مسئله اصلی این است که چه تحریم‌هایی باید برداشته شوند. رابرت مالی، نماینده آمریکا در امور ایران، یکشنبه گذشته به PBS گفت: «آمریکا تحریم‌های مغایر با برجام را برخواهد داشت».

نوع توافق طرفین در این مورد بسیار مهم خواهد بود؛ چراکه اگر چه مطابق برجام آمریکا تنها ملزم به رفع تحریم‌های هسته‌ای است اما هم‌زمان مطابق بند ۲۶ برجام متعهد است که تحریم‌های رفع شده را ذیل عناوین دیگری مجدداً اعمال نکند. با توجه به حداقل هزارو ۵۰۰ تحریمی که دولت ترامپ ذیل عناوین مختلف (مثل تروریسم، حقوق بشر، حمله سایبری و...) تحمیل کرده، تهیه لیست قابل‌قبولی از تحریم‌ها که باید برداشته شوند و اقدامات فنی‌ای که ایران باید متقابلاً و هم‌زمان انجام دهد و نیز راستی‌آزمایی‌های مربوطه توسط دو کشور کارهایی است که انجام آنها در عمل بسیار پیچیده، پرمناقشه و زمان‌بر خواهد بود. مسئله اصلی این است که آیا آمریکا حاضر به برداشتن تمام تحریم‌های اعمال‌شده توسط ترامپ، از جمله تحریم‌های مؤثری تحت عناوین دیگر، خواهد شد یا خیر. البته کلیت ساختار تحریم‌ها از جمله تحریم‌های ذیل دیگر عناوین و تحریم‌های اولیه، طبق برجام نیز قرار نبود لغو شود. مشکل مهم دیگر راستی‌آزمایی‌های رفع تحریم‌ها از سوی ایران است و اینکه آیا اساساً راستی‌آزمایی‌های رفع تحریم در عمل ورای اقدام اداری و حقوقی آمریکا امکان‌پذیر است یا خیر. به‌علاوه، بعید است چنین امور پیچیده‌ای و نیز راستی‌آزمایی‌های مربوطه ظرف دو ماه قابل انجام باشد. سررسید توافق سه‌ماهه با آژانس در مورد پروتکل الحاقی که اوایل خرداد منقضی می‌شود و انتخابات ریاست‌جمهوری امسوری فرعی هستند، هرچند دورنما را پیچیده‌تر کرده‌اند. اما علاوه بر موانع فنی و حقوقی، موانع سیاسی در سرسازاری نیز در هر دو کشور وجود دارد. در جانب آمریکایی واقعیت این است که دولت بایدن تاکنون مسئله برجام را به هدف تمرکز بر مسائل داخلی و حفظ انسجام سیاسی یا مسکوت گذاشته بود یا مواضعی مطرح می‌کرد که برای ایران پذیرفتنی نبود.

ادامه در صفحه ۴

رقابت نیکزاد، قالیباف وقاضی‌زاده برای ریاست جمهوری

هیئت رئیسه مجلس در سودای پاستور

صفحه ۳

واکنش دفتر ضراحی به یک گزارش

انقلابیونی چون گلسرخی بر مدعیان ریاکار ترجیح دارند

صفحه ۳

تترها

کرونا جلسه بررسی لوائح FATF را تعطیل کرد

مجمع در انتظار نتیجه مذاکرات؟

صفحه ۳

گفت‌وگو با نصرالله سجادی

در کشور خیلی چیزها را نداریم؛ فقط فشنگ و مهمات نیست

صفحه ۱۱

صورت حساب تازه پل صدر

صفحه ۹

علی مطهری:

من حجاب را انتخاب نمی‌بینم و به آزادی در آن اعتقاد ندارم

صفحه ۳

جمعه ادامه نشست وین

صفحه ۴

فشار دوحزبی برای تحریم المپیک پکن

صفحه ۸

حرف اول

کرونا قوی، رسانه ضعیف

کامبیز نوروزی

۱- شیوع کرونا در جهان، از جمله در ایران، موجب شکل‌گیری وضعیتی استثنائی شد. در وضعیت استثنائی نظم جاری امور حداقل در برخی حوزه‌ها به حالت تعلیق درمی‌آید. کسب‌وکارها مختل می‌شوند. رفت‌وآمدهای معمول و مرسوم متوقف شده یا به‌شدت کاهش پیدا می‌کنند. سازمان‌های عمومی مانند ادارات و شرکت‌ها نیمه‌تعطیل می‌شوند. همه مردم در شرایطی قرار می‌گیرند که اولاً پیش از این تجربه نکرده بودند و کاملاً تازه‌گی دارد. ثانیاً هر روز یا هر ساعت ممکن است شرایط دگرگون شود و ثالثاً باید رفتارها و عادت‌های معمول خود را به‌طور جدی تغییر دهند؛ استفاده مدام از ماسک و الکل، متوقف شدن رفت‌وآمدهای فامیلی و دوستانه، تفریحات در فضاهای عمومی مانند پارک‌ها و رستوران‌ها، خودداری از سفر و بسیاری چیزهای دیگر. این تجربه بسیار ناآشنا، غیرعادی و از نظر روانی خسته‌کننده است. بیم‌بیماری و مرگ این وضعیت را وخیم‌تر می‌کند.

۲- در یک چنین وضعیت استثنائی، «اطلاعات» و «گردش اطلاعات» اهمیتی بسیار بیش از شرایط عادی می‌یابد. در این شرایط، گردش اطلاعات باید چهار هدف را دنبال کند؛ اول انتشار اخبار و وقایع، دوم آگاه‌سازی مردم و سازمان‌ها از شیوه‌های مقابله و الزامات بهداشتی و پیشگیری، سوم کمک به مقابله با خستگی روانی مردم در دوران محدودیت‌های کرونا و چهارم عادی‌سازی این شرایط غیرعادی. شیوه‌ها و قالب‌های حرفه‌ای فراوان و متعددی برای این مقاصد وجود دارد. این مسئولیت عمدتاً بر عهده دو نهاد قرار می‌گیرد؛ نخست ستاد مقابله با کرونا که به شکل متمرکز مجموعه اقدامات پیشگیری و درمان را مدیریت می‌کند. ستاد باید چیزی به نام سیاست رسانه‌ای داشته باشد که در آن چهار هدف رسانه‌ای تعریف و سازماندهی شود؛ تمرکز اطلاع‌رسانی، پیشگیری از انتشار اخبار متعارض، کیفیت اطلاع‌رسانی و هدایت‌گری حرفه‌ای و صادقانه اخبار، اطلاعات و... از اموری هستند که در سیاست رسانه‌ای باید طراحی شوند. نهاد دوم، رسانه است که شامل رادیو، تلویزیون، مطبوعات و خبرگزاری‌هاست. به سیاق سال‌های اخیر، اگرچه ابزارهایی مانند تلگرام، توئیتر و اینستاگرام رسانه نیستند، ولی لاجرم بخشی مهم در گردش اطلاعات از طریق آنها جریان می‌یابد.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

شهید آوینی متعلق به همه است، مگر به خانواده‌اش

مریم امینی

خانواده به شکل مکتوب به شخص دیگری واگذار شده باشد؛ اما این نقل‌وانتقال به راحتی و با امضای وزیر وقت ارشاد صورت می‌گیرد؛ بدون هیچ اجازه‌نامه مکتوبی از جانب خانواده. ظاهراً به تشخیص ایشان اگر ما بخواهیم حقوق قانونی خود را حفظ کنیم و با واگذاری این نام مخالفت نکنیم، مصلحت در دوزدن ماست. البته «ما» انحصارطلبیم و ایشان بهتر می‌دانند. وقتی هم خودمان تصمیم به تأسیس مؤسسه‌ای برای نشر افکار ایشان می‌گیریم (برای بازساز حقوق قانونی خودمان!) تنها خواسته‌مان از وزارت ارشاد یک چیز است؛ مؤسسه شهید آوینی نامش را به ما با واکنش‌های بسیاری روبه‌رو شد و کارگردانش در مقابل انتقادهای بی‌شمار می‌گوید: «مشکل این است که خانواده شهید آوینی تصور می‌کنند به غیر از خانواده، کسی حق ندارد به این شهید بپردازد.» او در گفت‌وگویی با خبرگزاری ایسنا اشاره کرد: «در دوره‌ای در مجموعه روایت فتح، مدیری روی کار آمد که برخلاف قبلی‌ها و بعدی‌ها موافقت کرد که از آرشئو گسترده روایت فتح استفاده کنیم. در سال‌های بعد از شهادت شهید آوینی، چندین مستند درباره ایشان ساخته شده بود که بخش‌هایی از آنها در مؤسسه روایت فتح موجود بود. تهیه‌کننده این کارها خود مؤسسه بود و قانوناً این اجازه به ما داده شد تا از آنها استفاده کنیم. آقای ممزنی‌نیا، کارگردان یکی از این مستندها این‌گونه عنوان کرده است که ما در مستند «آقا مرتضی» از راش‌های او استفاده کردیم؛ این در حالی است که این راش‌ها متعلق به «روایت فتح» است.»

او ادامه داد: «در مستندهایی که پیش‌تر ساخته شده بود، به تمام ابعاد شخصیتی شهید آوینی پرداخته نشده بود و ما تلاش کردیم که در مستند «آقا مرتضی» چنین کاری انجام دهیم.»

در اواخر دهه ۷۰ مؤسسه‌ای تأسیس می‌شود به نام مؤسسه شهید آوینی. این اسم قانوناً متعلق به وراثت شهید آوینی است، مگر آنکه با رضایت او ادامه داد: «در مستندهایی که پیش‌تر ساخته شده بود، به تمام ابعاد شخصیتی شهید آوینی پرداخته نشده بود و ما تلاش کردیم که در مستند «آقا مرتضی» چنین کاری انجام دهیم.»

ادامه در صفحه ۹

یادداشت

ابتدال در ابتدال شر

ابراهیم اسکافی

انسان اگر همیشه از روی اندیشه عمل کند، خیلی زود از پا درمی‌آید، ایتمن این‌گونه نبود. مدتی است اصطلاح ابتدال شر در میان برخی فعالان سیاسی رایج شده است و به بهانه‌های مختلف به آن ارجاع داده می‌شود؛ اما گاهی می‌توان دید که به طرز تناقض‌آمیزی در خود همین ارجاعات نیز، به گونه‌ای ابتدال شر دیده می‌شود. هانا آرنزت موضوع ابتدال شر را پس از حضور در دادگاه آیشمن مطرح کرد. او دید که برخلاف انتظارش شخصی که جنایات عمیقاً هولناکی را مرتکب شده بود، به‌هیچ‌وجه دچار شری بنیادین نبود. جنس شرارت او از جنس رویدادها؛ کیخسرو چون بر جایگاه نیای خویش بنشست، پهلوانان گردن‌فراز ایرانی را به نزد خود فراخواند و به آنان گفت: «ای یاران شمشیرزن و خنجرگذار من، سراسر ایران‌زمین را بر پشت اسب بیبومد و از این مرز تا سرزمین آذرگشبد برفقم. هیچ‌کس را شادمان ندیدم، ما هیچ توانگری روبروی نشدم، خانه‌ای آبادان نبود، همه رنجیده و خسته از افراسیاب بودند....»

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

کیخسرو در اندیشه آبادی ایران

مهدی افشار پرهوشگر

داستان کیخسرو در شاهنامه را بی‌می‌گیریم. کیخسرو پس از آنکه به همت مردانه گیو به ایران کام نهاد؛ پس از دیداری پر از شور و دلپستگی با کاووس، نیای خویش، با یک‌یک پهلوانان آشنا شد و توس نوذر را که ابتدا سر مخالفت با شهرواری‌اش داشت، مورد عفو قرار داد، حتی کفش زرینه و درفش کاپوایی را که در خاندان توس به نشانه بزرگمنشی بود، دگرباره به خاندان او وانهاد و سپس به درگاه دادگر یکانه رفت به نیایش و از او یاری خواست تا ایران ویران شده به دست افراسیاب را دگرباره آباد گرداند و بتواند کین خون به ستم ریخته پدر را از آن بویخوی بگیرد، هرچند که نیای مادری‌اش باشد. و اینک دنباله آن رویدادها؛ کیخسرو چون بر جایگاه نیای خویش بنشست، پهلوانان گردن‌فراز ایرانی را به نزد خود فراخواند و به آنان گفت: «ای یاران شمشیرزن و خنجرگذار من، سراسر ایران‌زمین را بر پشت اسب بیبومد و از این مرز تا سرزمین آذرگشبد برفقم. هیچ‌کس را شادمان ندیدم، ما هیچ توانگری روبروی نشدم، خانه‌ای آبادان نبود، همه رنجیده و خسته از افراسیاب بودند....»

ادامه در صفحه ۲

روزنامه شرق منتشر کرد

جامع‌ترین تقویم

فرهنگ، هنر و رسانه

همراه با ۱۰۰ عکس - رویداد مهم قرن

قیمت: ۶۰ هزار تومان

تلفن سفارش: ۸۸۹۰۳۵۴۸

سرکار خانم شهیندخت مولوردی

ضایعه درگذشت مادر گرامیتان را تسلیت عرض می‌کنیم.

از خداوند متعال برای آن مرحومه غفران و برای شما و سایر

بازماندگان صبر آرزو می‌نمایم.

روزنامه شرق

